

Vaš mesečni bilten za podizanje svesti o bezbednosti informacija

Telefonski napadi i prevare (višing)

Uvod

Kada razmišljate o sajber kriminalcima verovatno vam je pred očima slika zlog genijalca koji sedi za računarom i pokreće sofisticirane napade preko interneta. Iako u današnje vreme sajber kriminalci uglavnom koriste napredne tehnologije, mnogi od njih se i dalje služe i telefonom kako bi prevarili svoje žrtve. Upotreba telefona ima dve velike prednosti: Prva je ta što, za razliku od napada putem naprednih tehnologija, postoji mnogo manje tehnoloških rešenja koja nadgledaju telefonske pozive i koja su u stanju da otkriju i zaustave napad. Druga prednost je u tome što je mnogo lakše preneti emocije putem telefonskog razgovora i na taj način steći poverenje, zbog čega je lakše prevariti žrtve. U nastavku teksta naučićete kako da uočite i zaustavite ovakve napade.

Kako funkcionišu telefonske prevare?

Potrebno je da prvo shvatite da napadači obično žele vaš novac, informacije ili pristup vašem računaru (a ponekad i sve to zajedno). Do željenog dolaze tako što vas korišćenjem tehnike koja se naziva "socijalni inženjering" prevare da uradite nešto nesmotreno. Sajber kriminalci su vrlo vešti u kreiranju situacija koje preko telefona ljudima izgledaju vrlo realistično i hitno. Neki od najčešćih primera su:

- Pozivalac se pretvara da se javlja iz poreske uprave ili kancelarije izvršitelja i obaveštava vas da imate neplaćene poreze. Objašnjava vam da ćete otići u zatvor ako odmah ne platite svoja dugovanja, a zatim vas ubeđuje da plaćanje realizujete korišćenjem vaše platne kartice preko telefona. Ovo je prevara. Državni organi nikada ne zovu telefonom već sva službena poreska obaveštenja šalju redovnom poštom.
- Pozivalac se pretvara da vam se javlja u svojstvu Amazon, Apple ili Microsoft tehničke podrške i obaveštava vas da je vaš računar zaražen. Kada vas u to ubedi, primorava vas da kupite njihov softver ili da mu omogućite udaljeni pristup vašem računaru.
- Dobili ste automatsku govornu poruku da su vaš bankovni račun ili platna krtica blokirani i da morate da pozovete određeni telefonski broj kako biste izvršili deblokadu. Kada pozovete taj broj, javlja se govorni automat i traži da potvrdite identitet tako što vam postavlja različita pitanja koja se odnose na vaše lične podatke. Naravno da vam ovaj poziv nije uputila vaša banka. Reč je o nekome drugom ko prikuplja vaše informacije u cilju krađe identiteta.

Kako da se zaštitite

Najbolja zaštita od telefonskih prevara koja postoji ste vi sami. Vodite računa o sledećem:

- Kad god vas neko pozove kreirajući tom prilikom veliki osećaj hitnosti i ubeđujući vas da učinite nešto, budite izuzetno sumnjičavi. Verovatno kriminalci pokušavaju da vaš požure da načinite grešku. Čak i u slučaju da telefonski poziv isprva deluje istinito, a kasnije postane sumnjiv, možete se slobodno predomisliti i reći „ne“ u bilo kom trenutku.
- Budite posebno oprezni prema pozivaocima koji insistiraju da kupite poklon kartice ili pripejd debitne kartice.
- Nikada ne verujte identifikaciji pozivaoca. Napadači mogu učiniti da telefonski broj pozivaoca izgleda kao da dolazi iz legitimne organizacije ili da ima isti pozivni broj kao vaš broj telefona.
- Nikada nemojte dozvoliti pozivaocu da privremeno preuzme kontrolu nad vašim računarom ili da vas prevari da instalirate neki softver. Na taj način sajber kriminalci mogu zaraziti vaš računar.
- Osim ako niste vi uputili poziv, nikada nemojte drugoj strani davati informacije koje bi već trebalo da ima o vama. Na primer, ako vas je pozvala banka, ne bi trebalo da vam traži broj vašeg računa.
- Ako smatrate da je telefonski poziv napad, jednostavno ga prekinite. Ako želite da potvrdite da li je telefonski poziv legitiman, posetite veb sajt organizacije koja vas je pozvala (na primer vaše banke), pronađite broj telefona za podršku korisnicima i pozovite ih direktno sami. Na taj način ćete proveriti da li vas je zaista pozvala stvarna organizacija.
- Ako telefonski poziv dolazi od nekoga koga lično ne poznajete, podesite da poziv bude preusmeren direktno na vašu govornu poštu. Na taj način ćete moći da pregledate nepoznate pozive u vreme koje vama odgovara. Na mnogim telefonima se to omogućava pomoću funkcije "Ne uznemiravaj".

Prezare i napadi preko telefona su u porastu. Za njihovo prepoznavanje i zaustavljanje najbolja odbrana koju imate ste vi sami.

Gost urednik

Džen Foks je nosilac DEF CON 23 crnog bedža za socijalni inženjering i specijalista je za program unapređenja svesti o bezbednosti informacija u kompaniji Domino's. Možete je pronaći na Tviteru kao [@j_fox](#).

Dodatni materijal

Socijalni inženjering: <https://www.sans.org/security-awareness-training/resources/social-engineering-attacks>

Napadi putem tekstualnih poruka: <https://www.sans.org/security-awareness-training/resources/messaging-smishing-attacks>

Personalizovane prezare: <https://www.sans.org/security-awareness-training/resources/personalized-scams>

Preveli za zajednicu: Dragan Ristić i Gordana Živanović

OUCH! Bilten objavljuje SANS Security Awareness program i distribuira se pod [Creative Commons BY-NC-ND 4.0 license](#). Biltene je dozvoljeno deliti ili distribuirati pod uslovom da se sadržaj ne prodaje i ne modifikuje. Redakcija: Walter Scrivens, Phil Hoffman, Alan Waggoner, Les Ridout, Princess Young.